

Aan de leden van de gemeenteraad

Raadsinformatiebrief 37

Helmond, 25 maart 2019

Onderwerp: Uitkomst fase 2 onderzoek GenX

Geachte leden van de gemeenteraad,

Bij het bedrijf Custom Powders is in het verleden gewerkt met de stoffen GenX en PFOA. Zoals u weet doen wij gefaseerd onderzoek naar de gevolgen daarvan. De veiligheid van onze inwoners staat hierbij voorop. In raadsinformatiebrief 100 van 1 november 2018 informeerden wij u over de uitkomst van de eerste fase van het onderzoek. In deze raadsinformatiebrief vindt u de uitkomsten en de vervolgstappen van de tweede fase van het onderzoek.

Groente uit het moestuincomplex Sluisdijk kan veilig gegeten worden

Dit moestuincomplex ligt op ongeveer 450 meter afstand van Custom Powders. Het RIVM heeft onderzocht of groenten uit deze moestuin veilig gegeten kunnen worden. In de onderzochte groenten zijn lage gehalten GenX en PFOA gevonden. Het RIVM heeft deze waarden getoetst aan het 'worst-case'-scenario. Daarbij gaat men er vanuit dat iemand zijn hele leven lang alleen groente uit deze moestuin eet en ook nog op andere manieren aan PFOA en GenX wordt blootgesteld. In deze 'worst-case'-situatie wordt de norm *niet* overschreden. De groente kunnen dus veilig gegeten worden.

De moestuingebruikers worden persoonlijke geïnformeerd

Tegelijk met deze raadsinformatiebrief sturen wij een brief naar de gebruikers van de moestuinen waarin we de uitkomst van het onderzoek toelichten en hen uitnodigen voor een inloopavond. Tijdens deze avond kunnen vragen worden gesteld aan specialisten van het RIVM en de GGD die bij het onderzoek zijn betrokken.

De omvang van de verontreiniging is verder in beeld gebracht.

Grond

Alleen in de directe omgeving (enkele meters) rondom de schoorsteen van Custom Powders is sprake van grondverontreiniging boven de toetsingswaarde. Rondom deze kern is sprake van een gebied dat duidelijk is beïnvloed door Custom Powders. Hier worden wel fors lagere gehalten in de grond gemeten.

Grondwater

De omvang van de grondwaterverontreiniging boven de te toetsingswaarde, rondom Custom Powders, is groter dan die in de grond. Nabij de recreatieplas Berkendonk is een tweede gebied aangetroffen waarin het grondwater tot boven de toetsingswaarde is verontreinigd. Waarom de concentratie in het grondwater met toenemende afstand vanaf Custom Powders eerst afneemt en daarna weer toeneemt, is op dit moment nog niet duidelijk. In de volgende fase wordt hier aanvullend onderzoek naar gedaan.

Oppervlaktewater

De concentratie in het oppervlaktewater van de recreatieplas Berkendonk is opnieuw bepaald en is vergelijkbaar met de metingen die door het waterschap Aa en Maas worden uitgevoerd. Dat betekent dat mensen veilig kunnen zwemmen in Berkendonk. De metingen van de andere oppervlaktewateren zijn conform verwachting. Dat wil zeggen dat de waarden afnemen met de afstand tot Custom Powders.

Regenwater

Op het terrein van Custom Powders worden nog steeds verhoogde concentraties GenX en PFOA gevonden in het water uit de regenpijp en de straatkolken. Dit zijn vermoedelijk restanten van in het verleden uitgestoten stoffen die zich hebben gehecht aan de dakbedekking en de verhardingen en die nu bij neerslag langzaam weer vrijkomen. Wij blijven de kwaliteit hiervan monitoren en bekijken samen met omgevingsdienst en waterschap of extra maatregelen nodig zijn.

Aanvullende maatregelen zijn op dit moment niet nodig

De uitstoot van GenX en PFOA door Custom Powders is volledig gestopt. Het gebied waarin de grond tot boven de toetsingswaarde is verontreinigd is gering en ligt op een plaats met relatief ongevoelig gebruik (industrieterrein). Uit het RIVM-advies blijkt dat de belangrijkste blootstellingsroute, die via het eten van gewassen, niet leidt tot risico's voor de volksgezondheid.

We doen verder onderzoek naar de verspreiding in het milieu

De komende maanden wordt op tal van plekken nog aanvullend onderzoek gedaan om de omvang verder in beeld te brengen en om beter te begrijpen hoe deze stoffen zich verspreiden in het milieu. Belangrijk aandachtspunt daarbij is de (tweede kern met) grondwaterverontreiniging nabij Berkendonk en het grondwaterbeschermingsgebied rondom de drinkwaterwinning aan de Bakelse Dijk. Dat onderzoek wordt uiteraard afgestemd met onder andere Brabant Water. Onderdeel van het vervolgonderzoek is ook de afstemming met aangrenzende gemeenten waar mogelijk ook GenX en PFOA in de bodem aanwezig is. Wanneer de omvang compleet in beeld is wordt definitief bepaald of aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn.

Er is ook aanvullend onderzoek nodig naar de achtergrondwaarden

Tijdens het onderzoek is gebleken dat ook op plekken die vermoedelijk niet door Custom Powders zijn beïnvloed, toch zeer licht verhoogde gehalten GenX en PFOA worden aangetroffen in de grond. Deze verhoogde 'achtergrondwaarden' voor GenX en PFOA worden steeds vaker in heel Nederland aangetroffen. Het aanvullend onderzoek wordt gebruikt om deze achtergrondwaarden in beeld te brengen en om beleidsmatige keuzes te onderbouwen rondom het hergebruik van vrijgekomen zeer licht verontreinigde grond en bagger.

Vervolgstappen

Op dit moment is de volgende onderzoeksfase naar bovengenoemde aspecten reeds in uitvoering. Over de uitkomsten informeren wij u zodra deze beschikbaar zijn.

Het RIVM-advies over de moestuinen en het bodemonderzoeksrapport fase 2 is voor iedereen beschikbaar via de gemeentelijke website. Van beide rapporten is op de website ook een publiekssamenvatting beschikbaar: www.helmond.nl/genx.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Helmond
de burgemeester de secretaris